

Po čem učitelé touží

Mgr. Johana Krajčířová, Mgr. Dominika Scholzová

Po čem učitelé touží a co jim bude nápomocné ve výuce? To je častá a důležitá otázka ve většině vzdělávacích institucí a organizací. Jinak tomu není ani u nás v organizaci ARPOK, kde se již 15 let zabýváme globálním rozvojovým vzděláváním (GRV) a výukou o aktuálních tématech dnešního světa. **Naším cílem je rozvíjet globální rozvojové vzdělávání na školách a poskytovat pedagogům nástroje pro jeho začleňování do vzdělávacích kurikul a výuky.** V rámci naší činnosti pomáháme pedagogům otevřeně mluvit s žáky o aktuálních tématech dnešního světa (např. o stereotypch a předsudcích, klimatické změně, chudobě, migraci, odpovědné spotřebě).

Kromě naší dlouholeté praxe se spoléháme také na data a bereme v potaz názory a zkušenosti dalších zainteresovaných subjektů, a to jak organizací zabývajících se GRV, institucí či přímo pedagogů. Z toho důvodu jsme ve spolupráci s Centrem občanského vzdělávání realizovali výzkum potřeb pedagogů v oblasti GRV.

Cílem výzkumu bylo obecně zmonitorovat potřeby pedagogů ve vztahu k výuce globálních témat a konkrétně zjistit, co by jim pomohlo tato témata kvalitně vyučovat. Dále pro nás bylo důležité zjistit, jaká je jejich motivace GRV témata vyučovat.

„Na GRV tématech mě láká, že jsou současná, a když to řeknu opravdu velmi zjednodušeně, tak nejsou nikým vyřešena. Ta témata mají ohromný potenciál motivovat studenty, protože oni jsou těmi, kdo se momentálně vzdělávají a jednou dorostou do nějakých společenských rolí. V podstatě to budou právě oni, kteří ta témata převzou. Zároveň na nich bude ta odpovědnost, jak a jakými barvami budou ta témata nejen v praxi, ale celkově v životě hrát. Je na nich, jak se jim podaří ve všech těch jejich společenských rolích s GRV tématy vypořádat.“

úryvek z rozhovoru realizovaného
během výzkumu

Z výzkumu vyplynulo, že téměř 2/3 pedagogů se pomocí výuky GRV témat snaží posilovat hodnotu lidské důstojnosti a zdůrazňovat praktický dopad na reálný život.

Co by pedagogům mohlo v tomto úsilí pomoci a **po čem tedy učitelé touží?**

- Po materiálech k práci i v jiných předmětech, než jsou předměty typické pro výuku GRV témat, jako jsou zeměpis či občanská výchova.
- Po pestrých a interaktivních materiálech, např. videích, krátkých filmech a zvukových stopách, které jim pomohou motivovat studenty a udržet jejich pozornost.

„Učíme je to, že svět není plochý, že svět je pestrý, že má určitou hloubku, a záleží jenom na nich, co si z toho vezmou.“

úryvek z rozhovoru realizovaného
během výzkumu

- Po sdílení zkušeností, které jim pomohou během výuky ve třídě vytvořit bezpečné prostředí ve chvíli, kdy se dostanou do obtížné situace.
- Po výukových materiálech, které jsou dostupné zdarma – v elektronické podobě s volně editovatelnými přílohami.
- Mít v některých případech odvahu GRV témata zkoušet a nebát se situací, ve kterých to případně nevyjde.

„Jsem zase u té odvahy do toho jít, třebaže jsem to téma ještě nezkoušel. Jít tam s tím, že to máte sice nachystané, ale netušíte, jak to dopadne a jestli to vůbec půjde. A když to nevyjde, tak je to samozřejmě citlivé, člověk si řekne, že už to dělat nebude. A tahle odolnost je důležitá. Pojmenovat si ten nezdar a zjistit, že v jiné třídě to třeba vyjde, že to má stejně cenu, protože je to podstatné, důležité téma, které jim do života patří.“

úryvek z fokusní skupiny
realizované během výzkumu

- Pro tu část pedagogů, která si pojmenovává cíle výuky, je důležité mít i **cíle výchovné**.

„Čím jsem starší, tím víc přemýšlím o tom, že cíl je vlastně ten výchovný. Protože informace zapomenou. Jak půjdou životem, tak zapomenou rok 1212. Smířil jsem se s tím a nevdá mi to. Ale všichni budou nějakými rodiči, nějakými pracovníky, nějakými šéfy, nějakými manžely, nějakými voliči... Jsem ochoten se vzdát některých faktů ve prospěch některých postojů. A to přesto, že u toho slzím, tak tohle tam dám, protože to je důležité.“

úryvek z fokusní skupiny
realizované během výzkumu

K tomu, aby se učitelům jejich tužby naplnily, se snažíme přispívat, a proto pro ně připravujeme výukové materiály nejen do hodin zeměpisu a občanské výchovy, ale i matematiky, českého jazyka a dalších předmětů, organizujeme semináře a kurzy o tom, jak pracovat s citlivými tématy ve výuce, a realizujeme pro žáky výukové programy k aktuálním tématům. Pevně věříme, že i nadále budou učitelé pokračovat ve výuce globálního rozvojového vzdělávání a v nás budou mít vždy plnou podporu.

Bližší informace k chystaným aktivitám, seminářům, připravovaným metodikám naleznete na www.arpok.cz.